



# **ICT-beleid**

# **Rudolf Steiner College**

Versie 31 maart 2026

# Samenvatting ICT-beleid Rudolf Steiner College

## Doel van het ICT-beleid

Met dit ICT-beleid beschrijft het Rudolf Steiner College (RSC) hoe digitale middelen en digitale geletterdheid de komende jaren op een **verantwoorde, bewuste en pedagogisch passende wijze** een plek krijgen binnen het vrijeschoolonderwijs. Doel is om leerlingen toe te rusten met noodzakelijke digitale vaardigheden, zonder dat dit ten koste gaat van de kernwaarden van het vrijeschoolonderwijs zoals creativiteit, menselijk contact, verbeeldingskracht en ontwikkelingsgericht leren. Het beleid sluit aan bij landelijke kerndoelen (SLO) en bouwt voort op eerdere werkgroepen en onderzoeken binnen en buiten het RSC.

## Visie in kernzinnen

- ICT is **dienend aan pedagogiek en didactiek**, nooit een doel op zich.
- Analoge ontwikkeling vormt de basis; digitale middelen zijn een **bewuste aanvulling**.
- Digitale geletterdheid is een **basisvaardigheid** die leerlingen voorbereidt op deelname aan de samenleving.
- De inzet van digitale middelen is **leeftijds- en ontwikkelingsgericht**.
- Docentregie, ontmoeting en ademend onderwijs blijven centraal staan.

## Waarom voeren we laptops in?

De digitalisering van de samenleving vraagt om (vrijeschool)onderwijs waarin leerlingen leren omgaan met digitale middelen op een bewuste, kritische en vaardige manier. Daarnaast neemt het belang van digitale toetsing, differentiatie en zelfstandig werken in de bovenbouw toe. Uit onderzoek (scenario's) en ervaringen van andere scholen blijkt dat een **de werkwijze van leerlingen met een eigen laptop** deze onderwijsdoelen beter ondersteunt dan het huidige systeem met uitsluitend laptopkarren.

Daarom kiest het RSC voor het volgende scenario:

- **Middenbouw:** werken met laptopkarren (analoog onderwijs blijft de basis).
- **Bovenbouw:** iedere leerling beschikt over een eigen laptop.

Deze keuze sluit aan bij de ontwikkelingsfase van bovenbouwleerlingen, hun toenemende zelfstandigheid en de eisen van het examenprogramma, terwijl de vrijeschoolpedagogiek behouden blijft.

## Wat verandert er concreet?

### Voor leerlingen

- In de bovenbouw beschikt iedere leerling over een eigen laptop.
- Laptops worden alleen gebruikt op aanwijzing van de docent.
- Geen laptopgebruik in pauzes en gangen; dit kan alleen in de mediatheek, opladen op school is niet toegestaan.

### Voor ouders

- Ouders van bovenbouwleerlingen zorgen voor een laptop die dagelijks op school gebruikt kan worden.
- Dit kan door:

- huur of koop via een externe leverancier (The Rent Company), of
- het gebruik van een eigen laptop (BYOD), mits deze voldoet aan vastgestelde specificaties.
- Ouders worden tijdig geïnformeerd over kosten, afspraken en ondersteuning. School zorgt altijd voor een leenlaptop wanneer ouders niet in staat zijn een laptop aan te schaffen / huren.

#### **Voor medewerkers**

- Meer beschikbaarheid van laptops voor lessen in de middenbouw.
- Heldere kaders voor ICT-gebruik via vakwerkplannen.
- Scholing digitale geletterdheid wordt verwacht en gefaciliteerd.
- Digitale middelen ondersteunen het onderwijs, maar bepalen het niet.

#### **Ontwikkeling, borging en evaluatie**

Een vaste **coördinator digitale geletterdheid** is verantwoordelijk voor de ontwikkeling, implementatie en borging van de leerlijn digitale geletterdheid. In de vakwerkplannen leggen vakgroepen vast hoe digitale middelen worden ingezet. Het ICT-beleid wordt structureel geëvalueerd, met aandacht voor:

- gebruik in de vaklessen,
- ervaringen van leerlingen, ouders en medewerkers,
- digitale vaardigheden,
- samenhang met telefoonbeleid en AI-richtlijn.

#### **Planning (hoofdpijnen)**

- **Voorjaar 2026:** vaststelling ICT-beleid en communicatie naar ouders en medewerkers.
- **Zomer 2026:** bestelling en levering laptops bovenbouw.
- **Schooljaar 2026-2027:** invoering beleid en laptops in de bovenbouw.
- **Januari en juni 2027:** formele evaluatiemomenten

# Inhoudsopgave

Samenvatting ICT-beleid Rudolf Steiner College .....	2
1. Inleiding.....	5
1.1 Begrippenlijst .....	6
2. Digitale geletterdheid in het vrijeschoolonderwijs.....	7
2.1 Algemeen .....	7
2.2 ICT toepassingen in vrijeschoolonderwijs .....	7
2.3 Advies scenario van werkgroepen ICT.....	8
3. Ontwikkeling en borging van het onderwijs .....	9
3.0 Algemeen .....	9
3.1 Ontwikkeling .....	9
3.1.1 Coördinator digitale geletterdheid.....	9
3.1.2 Leerlijn digitale geletterdheid .....	9
3.1.3 Inzet digitale middelen verankerd in vakwerkplan .....	10
3.1.4 Didactische ondersteuning docenten .....	10
3.1.5 Technische ondersteuning en randvoorwaarden.....	10
3.1.6 Integraliteit .....	10
AI-richtlijn .....	10
Telefoonbeleid .....	11
3.2 Borging en evaluatie .....	11
3.2.1 Algemeen .....	11
3.2.2 Borging.....	11
3.2.3 Evaluatie en monitoring.....	12
Jaarlijks twee formele evaluatiemomenten.....	12
Afdelings- en collegeoverleg.....	12
Overleg met ouders en leerlingen .....	12
4. Uitvoering.....	13
4.1 Algemeen .....	13
4.2 Randvoorwaarden en ICT-inzet.....	13
4.3 Ervaringen andere scholen.....	14
4.4 Praktische uitwerking voor leerlingen, ouders en medewerkers .....	14
4.5 Samenwerking met een externe leverancier .....	15
5. Planning.....	16
6. Bronnenlijst .....	18
6.1 Documenten buiten het RSC .....	18
6.2 Documenten binnen het RSC .....	18
Bijlage 1 Enquêteresultaten werkgroep 2025-2026.....	19
Bijlage 2 Veldwerkonderzoek.....	21
Bijlage 3 Kostenoverzicht .....	23

# 1. Inleiding

In deze beleidsnotitie is het ICT-beleid van het Rudolf Steiner College (RSC) voor de komende jaren beschreven is uitgewerkt hoe de aanbevelingen van eerdere werkgroepen daadwerkelijk een onderdeel kunnen gaan vormen binnen het onderwijs van het Rudolf Steiner College. Hiermee is het een direct vervolg op die van de werkgroep *ICT en digitale geletterdheid 2023-2024* (Notitie ICT en digitale geletterdheid, 2024). Deze werkgroep heeft na uitgebreid onderzoek laten zien dat in de huidige tijd de digitale geletterdheid een integraal onderdeel van ons onderwijs moet vormen, zowel procesmatig als verweven in de lessen zelf. Om dit te kunnen realiseren is een bredere inzet van digitale middelen in ons onderwijs het advies.

Er zijn verschillende aanbevelingen opgesteld waaronder het aanstellen van een coördinator digitale geletterdheid, het op een passende manier invoeren van digitale geletterdheid binnen het vrijeschoolonderwijs, inclusief de ontwikkeling en borging van een leerlijn digitale geletterdheid en een passende facilitering van de digitale middelen d.m.v. eigen laptops voor bovenbouwleerlingen.

De huidige werkgroep (schooljaar 2025-2026) heeft zich tot doel gesteld om duidelijk te maken op welke wijze deze aanbevelingen een plek kunnen gaan krijgen in ons onderwijs. In deze notitie komt naar voren:

- *Wat de visie van het Rudolf Steiner College is op inzet van digitale middelen en digitale geletterdheid en hoe dit op een passende wijze onderdeel is van het vrijeschoolonderwijs;*
- *Hoe een coördinator digitale geletterdheid en een leerlijn digitale geletterdheid de onderwijsvernieuwing op dit gebied kan stimuleren en borgen;*
- *Welke afwegingen geleid hebben tot de keuze voor de implementatie van laptops in de bovenbouw;*
- *Welke praktische gevolgen leerlingen en ouders ondervinden van deze keuze en hoe wij deze verantwoorden (afspraken en kosten);*
- *Hoe de planning eruitziet v.w.b. de implementatie richting schooljaar 2026-2027, de uitwerking in de verdere toekomst én de wijze waarop het ICT-beleid doorlopend zal worden geëvalueerd.*

Voor het onderwijskundige deel heeft de werkgroep de informatie van eerdere werkgroepen en andere (vrije)scholen (Vrijeschool Almere & Kruizinga, 2021) gecombineerd met de resultaten van een uitgebreide enquête onder het personeel (Bijlage 1). In het tweede deel van deze beleidsnotitie staat de praktische uitwerking centraal en staan we stil bij de implementatie en infrastructurele aanpassingen in de school. Ook hebben we hiervoor veldwerk gedaan bij vergelijkbare (reguliere) scholen in de regio (Bijlage 2).

Wij onderbouwen in deze beleidsnotitie dat een ruimere beschikbaarheid van digitale middelen (laptops) een gewenste en noodzakelijke kwaliteitsimpuls van ons onderwijs is én hoe we dit op passende en zorgvuldige wijze kunnen implementeren. Daarbij denken we ook onze leerlingen hiermee beter toegerust zijn op een steeds verder gedigitaliseerde maatschappij wanneer zij de school verlaten.

## 1.1 Begrippenlijst

In verband met de leesbaarheid van dit beleidsstuk is het belangrijk om de begrippen die benoemd worden te verduidelijken om zo een eensgezind beeld te vormen. Deze kernbegrippen zijn terug te lezen in Tabel 1 en zijn afgeleid van de definities die SLO (2025) geeft.

**Tabel 1: Kernbegrippen passen bij digitale geletterdheid en ICT**

<b>21e eeuwse vaardigheden</b>	Voor 2023 vielen mediawijsheid, ICT-basisvaardigheden, informatievaardigheden en computationele denkstrategieën onder de 21e -eeuwse vaardigheden. Na 2023 zijn deze samengevoegd in een nieuw leergebied: digitale geletterdheid.
<b>Artificiële Intelligentie (AI)</b>	Systemen die getraind worden om intelligent gedrag te vertonen door hun omgeving te analyseren en acties te ondernemen om specifieke doelen te bereiken. Een AI-systeem bestaat uit drie elementen: data, algoritme(n) en hardware (neurale netwerken).
<b>Computationele denkstrategieën</b>	Strategieën waarbij werkwijzen en concepten uit de informatica gebruikt worden om problemen op te lossen of taken uit te voeren.
<b>Coördinator digitale geletterdheid</b>	De digitale geletterdheid coördinator is verantwoordelijk voor ontwikkeling, uitvoering en borging van de leerlijn digitale geletterdheid.
<b>Digitale didactiek</b>	Het inzetten van digitale technologie en ICT om het leerproces te ondersteunen.
<b>Digitale geletterdheid</b>	Kennis hebben van digitale technologie en digitale media en beschikken over vaardigheden om deze te gebruiken.
<b>Digitale informatievaardigheden</b>	Het kunnen zoeken, ordenen, analyseren en kritisch beoordelen op relevantie en betrouwbaarheid van informatie uit allerlei digitale bronnen.
<b>Digitale middelen</b>	Elektronische apparaten zoals laptops en smartphones
<b>Digitale pedagogiek</b>	Het begeleiden en opvoeden van leerlingen zodat zij zich als mens kunnen verhouden tot digitale technologie en op ethische met digitale middelen kunnen omgaan.
<b>Directe digitale geletterdheid</b>	De basiskennis over digitale apparaten en de digitale wereld en digitale vaardigheden.
<b>Geletterdheid</b>	Het vermogen om geschreven taal te begrijpen, te evalueren en doelgericht te gebruiken, in het persoonlijke leven en in maatschappelijke context.
<b>Hardware</b>	Fysieke componenten of onderdelen van een digitaal systeem.
<b>ICT</b>	Kort voor informatie- en communicatietechnologie. In document bedoelen we hier het technische deel van de school mee.
<b>Indirecte digitale geletterdheid</b>	De analoge voorbereiding op latere digitale vaardigheden
<b>Kritische denkvaardigheden</b>	Op basis van relevante kennis komen tot een gewogen oordeel, standpunt of beslissing, rekening houdend met verschillende perspectieven.
<b>Mediawijsheid</b>	Het bezitten van een geheel van kennis, vaardigheden en mentaliteit waarmee men zich bewust, kritisch en actief kan bewegen in een complexe, veranderlijke en fundamenteel gemedialiseerde wereld.
<b>Software</b>	Geheel van computerprogramma's, vooral besturingsprogramma's en toepassingsprogramma's, waarmee computers bewerkingen en taken uitvoeren.

## 2. Digitale geletterdheid in het vrijeschoolonderwijs

### 2.1 Algemeen

Het vrijeschoolonderwijs is erop gericht leerlingen te laten uitgroeien tot zelfbewuste en vindingrijke mensen, die hun eigen leven kunnen vormgeven in de samenleving en daaraan bijdragen. Of zoals Biesta (2022) formuleert: *“Het doel van ons onderwijs is dat leerlingen enthousiast worden om hun eigen leven en de maatschappij actief vormt te gaan geven”*.

We bieden hiervoor op het Rudolf Steiner College (verder RSC) breed en kunstzinnig onderwijs gericht op de ontwikkeling van de hele mens. Dit doen wij door de lesstof te laten aansluiten bij de leeftijdsontwikkelingsfase van de leerling, waarbij denken, voelen en willen gelijkwaardig worden aangesproken. Het gaat dus niet alleen om kennisoverdracht, maar ook de persoonlijke groei, sociale betrokkenheid en autonomie van de leerlingen is belangrijk. Dit komt tot uiting in de diversiteit aan vakken die aangeboden wordt, in de leerlijnen binnen de vakken en in het pedagogisch handelen en voorleven van de docenten.

### 2.2 ICT toepassingen in vrijeschoolonderwijs

Binnen het RSC wordt met grote regelmaat gesproken over hoe wij ons onderwijs willen vormgeven en aanpassen aan de verschillende impulsen vanuit de wereld. De digitalisering van de samenleving en onze reactie daarop in het onderwijs vormen hierop geen uitzondering. Wij vinden het belangrijk dat onze leerlingen leren bewust en verantwoord digitale vaardigheden binnen de digitale wereld kunnen inzetten (Ruhaak et al., 2025).

Sinds de computer in de jaren negentig zijn intrede heeft gedaan op het RSC, is het onderwijs stapsgewijs digitaal geworden en is de inzet van deze middelen ook in de lessen navenant terug te zien. Denk aan: een computerlokaal, laptopkarren, ELO, Teams, Magister en het telefoonbeleid. Zeker ook het digibord is hier een goed voorbeeld van, waarbij het een geaccepteerde en duidelijke plek heeft gekregen van de dagelijkse onderwijspraktijk binnen het RSC (Bijlage 1). Bij iedere stap is steeds de afweging gemaakt tussen enerzijds de gewenste verbetering van het onderwijs, anderzijds de risico's en uitdagingen die ook samenhangen met de inzet van digitale middelen. Ook landelijk heeft dit onderwerp grote aandacht, zo is de overheid momenteel bezig om duidelijke afwegingen en richtlijnen te schetsen met betrekking tot schermtijd in de mediaopvoeding (Koning et al., 2025).

De urgentie om digitale mogelijkheden intensiever en meer gestructureerd in te zetten in het onderwijs neemt toe. Dit is te zien in de kerndoelen zoals de overheid deze formuleert voor digitale geletterdheid (SLO, 2025). Daarnaast groeit ook binnen het RSC de opvatting dat bredere inzet van digitale middelen kansen biedt om de effectiviteit van het onderwijs te vergroten en het aanbod te verbreden (Bijlage 1). Hierbij is op te merken dat er kansen en mogelijkheden zijn, terwijl de inzet hiervan niet wordt gezien als vervanging van het fysieke onderwijs, maar als een aanvulling daarop.

## 2.3 Advies scenario van werkgroepen ICT

Om de verdere digitalisering mogelijk te maken is het noodzakelijk om de beschikbaarheid van de digitale middelen te verruimen. De ICT-werkgroep 2023-2024 heeft een viertal scenario's beschreven waarop de beschikbaarheid verruimd kan worden. De werkgroep 2024-2025 én de huidige werkgroep hebben het scenario uitgewerkt waarbij in de examentrajecten de leerlingen moeten beschikken over een eigen laptop en de middenbouwklassen gebruik blijven maken van laptopkarren (Notitie ICT en digitale geletterdheid, 2024). In het volgende hoofdstuk volgt een verdere onderbouwing van het gekozen scenario en een beschrijving van de wijze waarop binnen dit scenario de kernwaarden van het vrijeschoolonderwijs afdoende worden geborgd.

## 3. Ontwikkeling en borging van het onderwijs

### 3.0 Algemeen

Het onderwijs op het Rudolf Steiner College wordt gezamenlijk vormgegeven door het hele college, met als basis de antroposofische menskunde. Het huidige onderwijs is het resultaat van vele jaren van ontwikkeling. Door regelmatig met elkaar in gesprek te gaan, ideeën uit te wisselen en waar nodig bij te stellen, zijn vernieuwingsimpulsen omgevormd tot een passend onderdeel van ons onderwijs.

Op basis van de verzamelde informatie, het veldwerkonderzoek en adviezen uit eerdere werkgroepen beschrijven we hieronder op welke wijze het nieuwe ICT-beleid vorm krijgt binnen onze school en binnen het onderwijs dat wij bieden. Ook beschrijven we hoe deze nieuwe ontwikkelingen passend gemaakt worden op het RSC, waarbij de kaders en borging van de vrijeschoolpedagogiek de belangrijkste voorwaarden zijn.

### 3.1 Ontwikkeling

#### 3.1.1 Coördinator digitale geletterdheid

Digitale geletterdheid is benoemd als één van de vier pijlers die vallen onder de basisvaardigheden. Van iedere school in Nederland wordt verwacht dat er een schooleigen leerlijn digitale geletterdheid wordt ontwikkeld én uitgevoerd op de school (SLO, 2025). Op het RSC is Marijn van Groeningen de coördinator digitale geletterdheid.

- De coördinator digitale geletterdheid is de actor voor zowel de ontwikkeling van de leerlijn als de implementatie en bijstelling. Zij werkt hiervoor samen met vakgroepen en docenten.
- De coördinator verzorgt de communicatie tussen school en de ontwikkelingen buiten school.
- Evaluatie en herziening van de leerlijn digitale geletterdheid zal jaarlijkse plaatsvinden.
- Bij evaluatie worden alle partijen (college, leerlingen en ouders) geïnformeerd.

#### 3.1.2 Leerlijn digitale geletterdheid

Het vrijeschoolonderwijs zorgt ervoor dat het onderwijs, de pedagogiek en vak inhoud op elkaar aansluiten om de brede ontwikkeling van de leerlingen te stimuleren. Ook de leerlijn digitale geletterdheid zal hieraan moeten voldoen. In schooljaar 2025-2026 wordt de leerlijn ontwikkeld en deze zal als apart document (voor positief advies) worden voorgelegd aan de VMR. Voor de leerlijn geldt in de basis het volgende:

- De leerlijn digitale geletterdheid bevat een beschrijving van waarom en hoe wij onze leerlingen de gewenste (digitale) informatievaardigheden, kennis en kritische denkvaardigheden willen laten opdoen.
- De leerlijn beschrijft hoe leerlingen vanuit de oefening in de analoge wereld deze vaardigheden ook in de digitale wereld eigen maken, ook wel van indirecte digitale geletterdheid naar directe digitale geletterdheid genoemd.

### 3.1.3 Inzet digitale middelen verankerd in vakwerkplan

In het vakwerkplan moet elke vakgroep vastleggen op welke wijze en bij welke onderdelen uit de doorlopende leerlijn voor het vak digitale middelen worden inzetten en hoe deze passen binnen de visie van de school en binnen de die van het vak. Vakgroepen hebben de volgende kadering en richtlijnen meegekregen bij het opstellen van het hoofdstuk digitale middelen in hun vakwerkplan:

- Digitale media en ICT-toepassing zijn dienstbaar aan een actief, creatief en sociaal (leer)proces.
- Digitale media en ICT-toepassingen vormen een geïntegreerd onderdeel van het (vrijeschool)onderwijs.
- Digitale media en ICT-toepassingen worden met bewustzijn ingezet en krijgen een gezonde, evenwichtige plek in het leerproces.
- ICT is geen doel op zich, maar een middel om onderwijskundige of bedrijfsmatige doelen te verwezenlijken.

### 3.1.4 Didactische ondersteuning docenten

Het kennis- en vaardigheidsniveau van de docenten zal voldoende op niveau moeten zijn voor het onderwijs dat zij wil aanbieden. Dit werd ook als advies gegeven vanuit het veldwerk (Bijlage 2). Waar gewenst zullen trainingen aangeboden worden ter professionalisering van ICT-bekwaamheid van docenten. Denk aan Microsoftapplicaties en/of kennis over AI (Bijlage 1). Ook vakspecifieke trainingen kunnen vanuit vakgroep en/of individueel budget gevolgd worden. De coördinator digitale geletterdheid zal hierin de functie van aanspreekpunt en sparringpartner vormen.

### 3.1.5 Technische ondersteuning en randvoorwaarden

Bij de inzet van digitale middelen is het van belang dat deze middelen en de daarbij noodzakelijke randvoorwaarden functioneren. Hiervoor zijn binnen het RSC twee medewerkers verantwoordelijk. Zij zorgen ervoor dat de randvoorwaarden voldoen aan de eisen van huidige veiligheidseisen en wensen van school; ze zijn beschikbaar ter ondersteuning van het onderwijs en geven advies vanuit hun expertise.

### 3.1.6 Integraliteit

De dagelijkse praktijk op school vraagt om een integrale benadering van alle aspecten van het onderwijs én de schoolorganisatie. Hierbinnen spelen ICT en digitalisering een steeds grotere rol, waarbij het belangrijk is om integraal te kijken naar de verschillende onderdelen van ICT-beleid. Hieronder gaan we kort in op enkele deelaspecten die binnen het ICT-beleid vallen of hier nauw mee verbonden zijn. Dit betreft: de AI-richtlijn en het telefoonbeleid.

#### *AI-richtlijn*

Generatieve artificiële intelligente (voortaan AI) is niet meer weg te denken uit de samenleving. Deze ontwikkeling stelt het onderwijsveld voor de uitdaging hoe hiermee om te gaan. Een eerste stap om hier richting aan te geven is het opstellen van een richtlijn waarmee we kennis over AI, gebruik van AI en regels rondom AI bundelen voor zowel leerlingen als medewerkers. De conceptversie van de 'Richtlijn AI' is inmiddels binnen de VMR besproken en zal voor de zomervakantie als definitieve versie worden vastgesteld.

### *Telefoonbeleid*

Op het RSC geldt dat we de lessen ‘telefoonvrij’ hebben gemaakt door te werken met de Yondrs. Deze aanpak heeft er op het RSC toe geleid dat de telefoons/telefoongebruik goeddeels zijn verdwenen uit de klaslokalen. Inmiddels is de regelgeving vanuit de overheid aangescherpt en komen we binnen de school door ervaringsleren tot de conclusie dat de tijd rijp is voor een eenduidiger en scherpere telefoonregel, waarbij ook de collectieve naleving daarvan een belangrijk aandachtspunt is.

Als voorbeeld noemen we hier dat ‘thuis of in de kluis’ landelijk een veelbeproefde en succesvolle regel geworden op andere scholen. In het voorjaar van 2026 zal het huidige telefoonbeleid worden geëvalueerd en worden bijgesteld om bij de start van het nieuwe schooljaar 2026-2027 in te gaan.

## 3.2 Borging en evaluatie

### 3.2.1 Algemeen

Alle informatie en kennis vanuit de algemene visie op vrijeschoolonderwijs, de adviezen uit eerdere werkgroepen, en de recente enquête laten zien dat de docenten van het RSC zich bewust zijn van de opdracht die er ligt en willen dit met een open houding ontwikkelen (Bijlage 1). Hieronder een overzicht van de verschillende uitgangspunten en manieren van borgen van ons onderwijs die ook gelden voor de ontwikkelingen op het gebied van digitale geletterdheid en de verdergaande beschikking over digitale middelen.

### 3.2.2 Borging

We vinden het op het RSC erg belangrijk dat deze impuls op het gebied van digitalisering niet ten koste gaat van een aantal kernwaarden binnen ons vrijeschoolonderwijs. Dit blijkt ook uit de enquête onder docenten die werkgroep in december 2025 heeft afgenomen (Bijlage 1). Meerdere docenten onderstrepen het belang dat belangrijke waarden zoals creativiteit, fantasie, verbeeldingskracht, handschrift en menselijk contact niet verloren mogen gaan. ICT moet een hulpmiddel blijven en geen leidend element (Bijlage 1).

Dit vraagt om een inhoudelijke borging en kaders vanuit schoolleiding én binnen vakgroepen. Als het gaat om de inhoudelijke borging vanuit het oogpunt van het vakonderwijs, zijn de vakwerkplannen van de vakgroepen een belangrijk instrument en informatiebron. Zo zullen alle vakgroepen in het voorjaar van 2026 worden gevraagd om in het eigen vakwerkplan te beschrijven op welke wijze en in welke mate digitale middelen (laptops) worden ingezet. Hiermee ontstaat er overzicht over de mate van laptopgebruik in bepaalde leerjaren. Daarbij zal de schoolleiding dit als gesprekstema in de periodieke gesprekken met de vakgroepen aankaarten. Het uitgangspunt richting de vakgroepen is dat analogoog onderwijs -zeker in de middenbouw- de basis is en blijft, waarbij de inzet van digitale middelen ondersteunend kan zijn.

Daarnaast zit een groot deel van de inhoudelijke borging qua digitalisering in de leerlijn digitale geletterdheid. De inhoud van de leerlijn borgt dat de basale digitale vaardigheden van leerlingen in voldoende mate aan bod komen waarmee ook wordt voldaan aan de wettelijke kaders en kerndoelen die het SLO (2025) heeft geformuleerd. Verdere inhoudelijke borging krijgt vorm door middel van gedegen evaluatie. In de volgende paragrafen beschrijven we op welke aspecten we het

ICT-beleid willen gaan evalueren, waarbij we alle betrokkenen (ouders, leerlingen en medewerkers) meenemen.

### 3.2.3 Evaluatie en monitoring

Het nieuwe ICT-beleid zal gedurende schooljaar 2026-2027 worden geëvalueerd. Voor het evalueren geldt dat dit gebeurt met het oog op de lange termijn, het kost immers tijd om een leerlijn op te zetten en een professionaliseringsslag te maken qua vaardigheden van docenten. Een toename in vaardigheden wordt (pas) meetbaar over een langere periode. Het ICT-beleid zal verder worden verankerd in het nieuwe vestigingsplan (2027-2030).

Voor de tussentijdse evaluatie hebben we de volgende aandachtspunten benoemd:

#### *Jaarlijks twee formele evaluatiemomenten*

Gedurende het schooljaar zijn er twee momenten waarop er een formele evaluatie plaatsvindt. Dit is halverwege het jaar (januari 2027) en aan het einde van het schooljaar (juni 2027). De schoolleiding is verantwoordelijk voor de evaluatie en zal hiervan verslag doen richting VMR en naar het college.

Om goed te kunnen evalueren hebben we de volgende aandachtspunten benoemd:

- Monitoring ICT-gebruik in lessen (o.a. lesbezoeken, ICT en uitvraag onder docenten)
- Beleving onder leerlingen, ouders en docenten t.a.v. nieuw ICT-beleid
- Digitale vaardigheden leerlingen en docenten (scholing en leerlijn digitale geletterdheid)
- Integraliteit binnen ICT; ook evalueren van nieuwe telefoonbeleid en AI

#### *Afdelings- en collegeoverleg*

In de wekelijkse overleggen binnen de school zullen aspecten van het ICT-beleid met enige regelmaat worden besproken en geëvalueerd. Hierin staan het ontwikkelen van het onderwijs en de vaardigheden bij docenten centraal, bijvoorbeeld door het delen van *good practices*, maar ook door monitoring (van het gebruik) van ICT-toepassingen in de vaklessen.

#### *Overleg met ouders en leerlingen*

Door periodiek ouders en leerlingen te bevragen krijgen we als school waardevolle input op hoe het ICT-beleid wordt ervaren en welke zaken er goed of minder goed lopen.

Voor de leerlingen geven we dit vorm d.m.v. klankbordbijeenkomsten die gedurende het schooljaar vier keer worden gehouden. Binnen deze bijeenkomsten zal het ICT-beleid en de (uit)werking van bijvoorbeeld de telefoonregels worden besproken.

De ouders worden betrokken middels thema-ouderavonden waarbij er gelegenheid is om feedback te geven op de ontwikkelingen op school. Dit heeft ook in februari 2026 plaatsgevonden, ter voorbereiding op het nieuwe ICT-beleid. De aanwezige ouders hebben in ruime meerderheid positief gereageerd op de gepresenteerde plannen op het gebied van ICT-ontwikkeling, eigen laptops voor bovenbouwleerlingen en de aanpassing van de telefoonregels. Daarnaast bevragen we tweejaarlijks de ouders van onze leerlingen qua tevredenheid over de school en het onderwijs, waarbij ook de tevredenheid over ICT op school en het ICT-gebruik in de lessen wordt uitgevraagd.

## 4. Uitvoering

### 4.1 Algemeen

In dit hoofdstuk wordt de visie vertaald naar de praktijk. Daarbij wordt beschreven welke keuzes worden gemaakt om het ICT-beleid concreet vorm te geven. Deze keuzes zijn op basis van:

- Onderwijskundige visie binnen de vrijeschool
- Landelijke ontwikkelingen (SLO, 2025); digitale geletterdheid als basisvaardigheid
- De huidige schoolpraktijk; ICT-infrastructuur, knelpunten en enquête docenten (Bijlage 1) en veldwerkonderzoek (Bijlage 2)

Verderop in dit hoofdstuk geven we een toelichting op wat dit betekent voor leerlingen, ouders en medewerkers.

### 4.2 Randvoorwaarden en ICT-inzet

Door investeringen aan de Engelandlaan en in het nieuwe gebouw aan de Belgiëlaan kunnen we constateren dat de randvoorwaarden en infrastructuur (denk aan: netwerk, routers, wifi) op het RSC ruim voldoende zijn om een bredere inzet van ICT-middelen mogelijk te maken. Tegelijkertijd zien we dat de beschikbaarheid van laptops niet meer voldoet aan de huidige behoefte van vakdocenten (Bijlage 1) én dat het werken met de laptopkarren leidt tot fors hogere kosten aan onderhoud, reparaties en vervangingsinvesteringen (Notitie ICT en digitale geletterdheid, 2024). Verder merken we dat de landelijke ontwikkelingen rondom enerzijds toetsing en examinering en anderzijds de ontwikkelingen op het gebied van digitalisering van leermiddelen het belang om beschikbaarheid van laptops te vergroten onderschrijven (SLO, 2025). Daarbij wordt ingezet op een bewuste, vooraf doordachte en zorgvuldig uitgewerkte implementatie die het vrijeschoolonderwijs borgt, in plaats van een ad-hoc benadering waarbij de school in de toekomst mogelijk alsnog genooddaakt wordt meer devices te introduceren. In Tabel 2 zijn de scenario's beschreven die verschillende oplossingen bieden.

**Tabel 2: De verschillende scenario's bij het invoeren van devices.**

<b>Scenario 1</b>	Alleen laptopkarren
<b>Scenario 2</b>	Vijf laptopkarren en per lokaal tien vaste PC's.
<b>Scenario 3</b>	Middenbouw (7HV,8HV,9HV,7M en 8M) laptopkarren en bovenbouw (alle jaren daarboven) eigen laptops.
<b>Scenario 4</b>	Iedere leerling een eigen laptop

Scenario 3 komt uit vanuit werkgroep 2024-2025 en de huidige werkgroep als het meest positieve scenario naar voren. Dit scenario sluit het beste aan bij de pedagogische en didactische principes:

- De verschillen in levensfase tussen leerlingen in midden- en bovenbouw
- De toenemende zelfstandigheid van leerlingen richting de bovenbouw
- De grotere behoefte aan differentiatie en specialisatie binnen het bovenbouwonderwijs
- De grote rol van (digitale) toetsing in de examenjaren t.o.v. middenbouw.

Om de gewenste én vereiste doelstellingen te kunnen realiseren zijn er meer ICT-faciliteiten nodig voor leerlingen in de bovenbouw, faciliteiten die bovendien makkelijker inzetbaar zijn. De conclusie die hieruit wordt getrokken, is dat er niet alleen meer devices nodig zijn, maar vooral ook devices die gemakkelijk en op individueel niveau inzetbaar zijn. Daarom wordt ervoor gekozen om in de middenbouw de laptops via de laptopkarren te blijven aanbieden. En voor de bovenbouw wordt de keuze gemaakt om alle leerlingen toe te rusten met een eigen laptop. Voor deze laptops zal de school samenwerken met een externe partner.

### 4.3 Ervaringen andere scholen

Voor de invoering van scenario 3 hebben we gesproken met meerdere aanbieders van laptops, waaronder Signpost en The Rent Company en hebben we gekeken op de volgende scholen: College Hageveld, Eerste Christelijk Lyceum en Sancta Maria (Bijlage 2) om veldwerkonderzoek te doen. Dit veldwerkonderzoek leverde de volgende aanbevelingen op:

- Geef het ICT-beleid vorm op basis van een schooleigen visie
- Zorg dat de ICT-infrastructuur op orde is voordat je als school breder met laptops gaat werken
- Investeer in scholing en vaardigheden van medewerkers én rust docenten toe met een laptop
- Samenwerken met een externe partner ontzorgt de school en biedt een goede basis voor ouders en leerlingen om een laptop af te nemen
- BYOD toestaan werkt in de praktijk op de scholen goed; wel belangrijk om hier qua specificaties eisen aan te stellen

### 4.4 Praktische uitwerking voor leerlingen, ouders en medewerkers

In deze paragraaf wordt uitgewerkt wat de invoering van laptops binnen het ICT-beleid betekent voor leerlingen, ouders en medewerkers:

#### Leerlingen

- 1.) Er minder belemmeringen of beperkingen zijn wanneer ICT-gebruik in de les door de docent gewenst is. Immers; bovenbouwleerlingen hebben een eigen device waardoor er voor middenbouwleerlingen relatief meer laptops beschikbaar zijn.
- 2.) Het is geen doel op zich om meer ICT-gebruik in de lessen te bereiken. In de praktijk zit dit in enige mate wel het geval zijn omdat er (relatief) meer laptops beschikbaar zijn.

#### Bovenbouw leerlingen

- 1.) Je bent in het bezit van een eigen laptop.
- 2.) De docent geeft tijdens de les aan of/en wanneer de laptop kan worden gebruikt.
- 3.) Tijdens pauzes en in gangen wordt er niet op de laptops gewerkt. Dit kan alleen in de mediatheek.
- 4.) Het opladen van eigen laptops op school is niet toegestaan.

#### Ouders

- 1.) Van ouders van bovenbouwleerlingen wordt verwacht dat zij zorgen voor een laptop voor hun kind dat dagelijks gebruikt kan worden op school.
- 2.) Ouders kunnen kiezen om een laptop af te nemen (d.m.v. een huur- of koopcontract) bij The Rent Company (Bijlage 3):

- Bij huur => de kosten hiervoor bedragen tussen de € 18 en € 45 per maand, afhankelijk van een twee-, drie-, vier- of vijfjarig contract.
  - Bij koop => dan gaat het om een éénmalig bedrag tussen de € 850 en € 1.248 afhankelijk van het model en een garantie en serviceperiode van twee, drie, vier of vijf jaar.
- 3.) Ouders kunnen kiezen voor het gebruik van een eigen laptop (BYOD), mits deze voldoet aan bepaalde specificaties.

## Docenten

- 1.) Het gebruik van laptops wordt door docent/vakgroep bepaald, dit is geen verplichting.
- 2.) Ruimere beschikbaarheid van laptops in de middenbouwklassen via de laptopkarren.
- 3.) Voor ICT-gebruik bij bovenbouwlessen hebben de leerlingen een eigen laptop ter beschikking.
- 4.) Scholing t.a.v. digitale geletterdheid van alle docenten wordt verwacht.
- 5.) Binnen het vakwerkplan beschrijven op welke wijze ICT wordt ingezet in de leerlijn van het eigen vak.
- 6.) Het afnemen van digitale toetsen is beter mogelijk.

## 4.5 Samenwerking met een externe leverancier

Het RSC kiest bewust om voor de levering van laptops samen te werken met een externe leverancier. De meerwaarde qua service, ontzorging en garantie is bij een externe leverancier groter dan wanneer alles in eigen beheer moet worden opgezet en onderhouden.

### The Rent Company

Er zijn in Nederland twee partijen die scholen 'ontzorgen' op dit vlak en na gesprekken, onderzoek op andere scholen én het vergelijken van offertes, hebben schoolleiding en ICT-afdeling de voorkeur voor The Rent Company als externe leverancier. We weten van andere scholen in Haarlem dat de samenwerking met The Rent Company goed bevalt.

Via The Rent Company zijn er twee verschillende devices waar leerlingen en ouders uit kunnen kiezen. Beide laptops hebben de benodigde specificaties om het dagelijkse gebruik op school goed aan te kunnen qua processorsnelheid, werkgeheugen én accucapaciteit. (zie ook Bijlage 3)

### Kosten en specificaties

Hieronder de twee devices en een kostenoverzicht van de laptops waar ouders en leerlingen uit kunnen kiezen. De prijzen voor huur / koop lopen uiteen en zijn afhankelijk van de looptijd van het contract dat ouders willen afsluiten. The Rent Company biedt tegen meerprijs een "Easy4u zekerheidspakket" aan met garantie en service aan voor de looptijd van het contract.

Laptop	Prijs (koop)	Prijs (huur)
<b>Lenovo</b> Thinkpad E14 G7 Ryzen 3	Basisprijs á <b>€ 850,00</b>	
	24 – maanden á € 951,60	24 – maanden á € 39,65
	36 – maanden á € 1.002,60	36 – maanden á € 27,85
	48 – maanden á € 1.053,60	48 – maanden á € 21,95
	60 – maanden á € 1.104,00	60 – maanden á € 18,40
<b>Lenovo</b> Thinkpad E14 G7 Ryzen 5	Basisprijs á <b>€ 994,00</b>	
	24 – maanden á € 1.095,60	24 – maanden á € 45,65
	36 – maanden á € 1.146,60	36 – maanden á € 31,85
	48 – maanden á € 1.197,60	48 – maanden á € 24,95
	60 – maanden á € 1.248,00	60 – maanden á € 20,80

## 5. Planning

Het nieuwe ICT-beleid vraagt om een zorgvuldige planning en goede communicatie. Hieronder in Tabel 3 een overzicht van de schoolweken van februari 2026 tot en met augustus 2026. In deze planning staan communicatie en implementatie van het nieuwe ICT-beleid centraal.

**Tabel 3: Planning van het ICT-beleid op het RSC**

Week	Bijzonderheid	Actie	Door
8		Concept ICT-beleidsplan opstellen en bespreken	Werkgroep ICT
8		Thema-ouderavond ICT-beleid en digitale geletterdheid <ul style="list-style-type: none"> <li>• Plannen ICT-beleid toelichten</li> <li>• Feedback van ouders</li> </ul>	rector
9	Voorjaarsvakantie		
10		Check werkgroep op conceptversie (vaststellen definitief concept)	Werkgroep ICT
11		Concept ICT-beleid inhoudelijk bespreken (status definitief concept) in SL - vergadering	Schoolleiding
12		Bijeenkomst werkgroep ICT: <ul style="list-style-type: none"> <li>• Voorbereiden college-overleg</li> <li>• Afstemmen taakverdeling</li> </ul> Collegevergadering RSC	Werkgroep ICT
13			SL
14		Definitief beleidsplan ICT naar VMR sturen	SL
15		Enquête telefoonbeleid onder mw's afnemen	SL
16		ICT-beleidsplan in <b>VMR</b> toelichten; voor instemming / advies	VMR + SL
		Communicatie: <ul style="list-style-type: none"> <li>• Ouders per brief informeren over ICT-beleid en laptops komend jaar</li> <li>• Medewerkers per mail informeren</li> <li>• Rent Company voor besluit laptops bovenbouw (overeenkomst aanbieder)</li> </ul>	SL + ICT mw's
17	Meivakantie		
18	Meivakantie		
19		Collegevergadering RSC <ul style="list-style-type: none"> <li>• Voorlichting over laptops en ICT-beleid</li> <li>• Scholing digitale vaardigheden mw's</li> </ul>	Werkgroep en SL
20	Doorlopend tot zomervakantie	Professionalisering DigVa voor docenten – doorlopend en op individuele basis via online licentie.	Docenten RSC

21		Vinger aan de pols m.b.t. professionalisering docenten <ul style="list-style-type: none"> <li>• Bijeenkomsten en inloopuren</li> <li>• Kennis delen</li> <li>• Voortgang monitoren en aanspreken (looptijd t/m augustus)</li> </ul>	Coördinator Digitale geletterdheid
22			
23			
24	SE3		
25	kunstreis		
26	kunstreis		
27	inhaalweek		
28-33	zomervakantie		
33	zomervakantie	Levering laptops aan BB-leerlingen op huisadres	Rent Company + ouders en leerlingen
34	Start schooljaar	Communicatie in de Opmaat en per mail. → Leerlingen bovenbouw hebben laptops mee naar school	SL + werkgroep

## 6. Bronnenlijst

### 6.1 Documenten buiten het RSC

Biesta, G. J. J. (2022). *Wereldgericht onderwijs: Een visie voor vandaag*. Uitgeverij Phronese.

Koning, I., Vossen, H., Brons, H., & Van der Eijnden, R. (2025). Richtlijn gezond schermgebruik.

*Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport*. Geraadpleegd op 3 maart 2026, van

<https://open.overheid.nl/documenten/e8f325dd-a4b4-4b5e-a4ba-97c33449c183/file>

SLO. (2025). *Kerdoelen voortgezet onderwijs*. Geraadpleegd op 24 februari 2026, van

<https://www.slo.nl/thema/meer/actualisatie-kerndoelen-examenprogramma/actualisatie-kerndoelen/definitieve-conceptkerndoelen-digitale/@25214/kerndoelen-voortgezet-onderwijs/>

Ruhaak, M., Van Gelder-Sikkel, M., & Gielen, N. (2025). *Het kompas: Voor vrijeschoolonderwijs van*

*nu*. Uitgeverij Christoffor.

Vrijeschool Almere, & Kruizinga, L. (2021). *Beleidsplan ICT en Mediawijsheid*. Geraadpleegd op 3

maart 2026, van [https://www.vrijeschool-almere.nl/wp-](https://www.vrijeschool-almere.nl/wp-content/uploads/2021/12/Beleidsplan-ICT-en-mediawijsheid-Vrijeschool-Almere-2021-2022.pdf)

[content/uploads/2021/12/Beleidsplan-ICT-en-mediawijsheid-Vrijeschool-Almere-2021-2022.pdf](https://www.vrijeschool-almere.nl/wp-content/uploads/2021/12/Beleidsplan-ICT-en-mediawijsheid-Vrijeschool-Almere-2021-2022.pdf)

### 6.2 Documenten binnen het RSC

Deze notitie is gebaseerd op eerdere werkgroepen. Hieronder staan de genoemde documenten met de locatie binnen de OneDrive weergegeven. Het inzien van deze documenten kan op aanvraag worden gedaan bij: Peter Stam, Yvette Huigen of Auke Zwart.

Notitie ICT en digitale geletterdheid: Schoolleiding > Documenten > General > Onderwijs > Vestigingsplan > werkgroepen 23-24 > ICT en digitale geletterdheid

Uitkomsten ICT vragenlijst 2025: Schoolleiding > Documenten > General > Onderwijs > Vestigingsplan > Werkgroepen 25-26 > ICT-Beleid > Vragenlijst docenten 2025 ICT gebruik

Samenvatting uitkomsten ICT beleid: Schoolleiding > Documenten > General > Onderwijs > Vestigingsplan > Werkgroepen 25-26 > ICT-Beleid > Vragenlijst docenten 2025 ICT gebruik

## Bijlage 1 Enquêteresultaten werkgroep 2025-2026

De enquête is in december 2025 verspreid binnen de docenten middels Microsoft Forms. De enquête bestond uit twintig vragen waar open vragen werden afgewisseld met vragen waar een score op moest worden gegeven. Er zijn 47 docenten die de enquête volledig hebben ingevuld. Hiervan geeft 26 procent in de middenbouw les, 34 procent in de bovenbouw les en 40 procent in de midden- en bovenbouw. Ruim 70 procent van de respondenten is na 2013 gestart met werken bij het RSC. De volledige antwoorden zijn gecodeerd (Uitkomsten ICT vragenlijst 2025). Vervolgens zijn de antwoorden gecategoriseerd met behulp van AI. Deze antwoorden zijn beknopter weergegeven per vraag (Samenvatting uitkomsten ICT-beleid). Hieronder is een tekstuele samenvatting te lezen van de enquêteresultaten.

De respondenten geven aan op schaal van 1 tot 10 dat zij de beschikbaarheid van de laptopkarren met 6.7 tevredenheid beoordelen. Daarnaast geven zij aan van de 10 lessen die zij geven, op dit moment gemiddeld bij 1.5 lessen de laptopkarren te gebruiken. Opvallend hierbij is dat twee derde van de docenten aangeeft de laptopkarren nooit of slechts één keer te gebruiken. Als laptops onbeperkt beschikbaar zouden zijn dan stijgt het gebruik naar gemiddeld 2.6 lessen. Bij bijna 40 procent zou het gebruik toenemen en bij 60 procent zou het gelijk blijven. Laptopkarren worden voornamelijk ingezet voor informatie zoeken, tekstverwerking, creatieve opdrachten, praktische werkvormen, formatieve toetsing en presentatievoorbereiding.

Het digibord wordt van de 10 lessen bij gemiddeld 6.4 lessen gebruikt. Een derde van de respondenten gebruikt voor alle lessen het digibord. Meer dan de helft van de respondenten geeft aan het digibord bij 8 lessen of meer te gebruiken. Dit laat zien dat het digibord een geaccepteerde en duidelijke plek heeft gekregen binnen de dagelijkse onderwijspraktijk op het RSC. Ruim een derde van de respondenten heeft de invoering van digiborden meegemaakt. Zij beoordelen de invloed ervan op hun lessen met gemiddeld een 6.1. Voorbeelden die vaak genoemd worden om deze verandering duidelijk maken zijn: het gebruik van het digibord als presentatiemiddel, beelden en actualiteit laten zien ter ondersteuning van de les en het verhalend vertellen blijft centraal staan met of zonder gebruik van digibord. Daarnaast wordt er wel genoemd dat bordtekeningen minder of niet meer worden gemaakt. In opmerkingen over de huidige situatie en toekomst worden veel randvoorwaarden genoemd: de techniek moet op orde zijn, laptopgebruik moet pedagogisch verantwoord blijven, een gedeelde visie is noodzakelijk, bewustwording en professionele ondersteuning zijn belangrijk en fraude, controle en ongelijkheid vragen om duidelijke keuzes. Ook wordt benadrukt dat digitale middelen kansen bieden, mits doelgericht ingezet.

Bij de invoer van eigen laptops moeten de vrijeschoolse waarden niet verloren gaan. Respondenten zeggen hierover dat creativiteit, fantasie, zelf nadenken en verbeeldingskracht centraal moeten staan. Ook moeten de waarde van het handschrijven en het periodeschrift behouden blijven. Het menselijk contact en in verbinding met elkaar staan wordt ook veel genoemd. Tenslotte wordt ook benadrukt dat ICT als hulpmiddel moet worden ingezet, nooit leidend of vervangend.

Er liggen ook kansen bij het invoeren van eigen laptops. Zo kunnen de digitale vaardigheden worden beoefend, kan er gedifferentieerd worden in de les en kan er zelfstandigheid worden gecreëerd in de bovenbouw. Ook zijn toetsen makkelijker aftenemen en kan zelfstandig oefenen en formatief werken een uitkomst zijn voor sommige leerlingen. Het praktische gedoe wat de laptopkarren soms

kunnen veroorzaken zal ook verminderd worden met eigen laptops. Hiertegenover staat ook kritiek, zo wordt er door sommige respondenten geen meerwaarde gezien of zijn er zorgen over afleiding van de concentratie van de leerlingen in de les. Daarom benoemden de respondenten ook duidelijk: de noodzaak van gezamenlijke visie, randvoorwaarden, dialoog en duidelijke besluitvorming. Daarbij moet een structurele leerlijn en duidelijke eisen gesteld worden aan de digitale vaardigheden van de leerlingen. Randvoorwaarden die worden genoemd zijn: beperkt docent gestuurd gebruik, focus op softwarematige beperkingen, toezicht, controle, geen misbruik door bijvoorbeeld spelletjes of sociale media, duidelijke afspraken en sancties, eenduidig beleid bij overtreding en leerjaarafhankelijkheid. Ten slotte is een belangrijk punt dat de docent ten alle tijde centraal blijft staan en laptopgebruik dus niet de interactie of uitleg mag verstoren.

De eigen inschatting van ICT zinvol in de les inzetten wordt gemiddeld beoordeeld met een 7.8. Hierbij geeft bijna 70 procent van de docenten zichzelf een 8 of hoger. Punten die genoemd worden ter ondersteuning van het goed kunnen inzetten van laptops in de les zijn: technische ondersteuning, didactiek binnen het inzetten van de laptops in de les, de beschikbaarheid van ICT-medewerkers en de digitale vaardigheden van de docent zelf. Als de docent kan kiezen welke vaardigheden verbeterd moeten worden staat AI gebruik bovenaan. Excel, Teams, SharePoint en Exam.net worden ook genoemd. Daarnaast geeft ongeveer 12 procent van de docenten aan geen extra ondersteuning bij de ICT-vaardigheden nodig te hebben of te willen.

Ten slotte is er ook kritiek op de enquête gekomen wat als volgt luidt: Deze peiling neigt te veel naar het aansturen op laptopgebruik en school moet dit niet verplichten, zeker niet via eigen laptops voor leerlingen omdat dit het leren, de sociale interactie en lees- en schrijfvaardigheid kan schaden. Daarnaast wordt benadrukt dat er met een zekere voorzichtigheid moet worden omgegaan bij ICT-inzet, zodat het vrijeschoolonderwijs niet wordt vergeten door de inzet van ICT.

## Bijlage 2 Veldwerkonderzoek

Midden november 2025 zijn de leden van de werkgroep ICT langs het Sancta Maria, het College Hageveld en het Eerste Christelijk Lyceum op werkbezoek geweest. Deze drie scholen zijn uitgekozen omdat er enkele jaren geleden al een laptopbeleid is ingevoerd en deze scholen een vergelijkbare doelgroep en schoolgrootte hebben. Ook is rekening gehouden met verschillen in bestuur (eenpitter/grote stichting). Vooraf is een vragenlijst opgesteld, gebaseerd op verschillende onderdelen: onderwijskundig (implementatie, gebruik in de praktijk, docentondersteuning en beleid), organisatorisch (samenwerking, beheer, toekomstbeeld) en technisch (infrastructuur, beheer, veiligheid en privacy). Hieronder zijn de belangrijkste punten per onderwerp samengevat.

### Onderwijskundige toelichting

Het Sancta laat zien dat een expliciete onderwijsvisie helpt bij een stabiele invoering, denk hierbij aan mogelijkheden voor formatief handelen, differentiatie en digitale geletterdheid. Het Hageveld laat een sterke focus op docentbekwaamheid zien als voorwaarde voor een stabiele invoering. Het ECL heeft geen duidelijk beeld hierover gegeven. Alle drie de scholen benadrukken dat de laptop geen doel op zich is, maar een hulpmiddel naast bestaande leermiddelen. Daarnaast hebben alle drie de scholen een overgangperiode met verschillende fasen ingevoerd voor het in gebruik nemen van de laptops. Docenten hadden tijd nodig om vaardig en comfortabel te worden in het gebruik van laptops.

Het praktische gebruik in de lessen verschilt per school. Het Hageveld kiest expliciet voor docentregie, met training gericht op handhaving en duidelijke gedragsuitgangspunten. Het Sancta vertrouwt op professionele ruimte binnen de secties. Bij het ECL wordt het laptopgebruik nauwelijks gestuurd of gevolgd. Alle scholen blokkeren social media via wifi. Gamen en afleiding worden door alle scholen herkend, maar zijn moeilijk volledig te voorkomen in het geval van onbeheerde apparaten (BYOD). Echter, zien zij geen overmatig gebruik hiervan. Hiernaast is het opladen van laptops bij alle scholen een aandachtspunt. Het Hageveld hangt consequenties aan een lege laptop voor leerlingen.

De docentondersteuning bestaat uit scholing en een 'eerstelijns hulp' bij alle drie de scholen. De geboden scholing moet continu worden aangeboden, zodat docenten zich vaardig blijven voelen. Het Sancta biedt dit aan middels studiedagen en workshops.

### Organisatorische toelichting

Alle scholen werken met The Rent Company naast BYOD. Er zijn leenlaptops beschikbaar die de leerlingen kunnen gebruiken wanneer hun persoonlijke laptop gerepareerd moet worden. Ouders sluiten een persoonlijk contract af bij The Rent Company, waardoor school hier niet meer tussen staat. Het Sancta benadrukt de keuzevrijheid van ouders hierin. Het Hageveld kiest bewust voor één model voor de uniformiteit. Binnen deze laptopkeuzes zijn heldere communicatie en solidariteitsoplossingen essentieel om draagvlak onder ouders te behouden, zo geven de scholen aan.

### Technische toelichting:

Alle scholen toetsen digitaal, hier zijn wel technische vereisten voor zoals speciale software en het afsluiten van internettoegang. Goed functionerende dockingstations blijken cruciaal voor het lesgeven. Het Hageveld is het verst gevorderd met digitaal toetsen, ongeveer 40 procent van de toetsen wordt digitaal afgenomen. De wifi-capaciteit vormt op alle scholen een kwetsbaar punt. Het Sancta werkt met Intune en hanteert strakke netwerkafknijping bij piekbelasting. Het Hageveld regelt veel via firewall- en VLAN-instellingen, zonder centraal device management. Het ECL is sterk afhankelijk van een centrale ICT-dienst (Iris), met beperkte flexibiliteit. Daarnaast hebben alle scholen specifieke eisen gesteld aan de BYOD-apparaten.

# Bijlage 3 Kostenoverzicht

Hieronder model 1: Thinkpad E14 G7 Ryzen 3

the rent company

## Lenovo – Thinkpad E14 G7 – Ryzen 3

Beeldscherm	14" touch   FHD+ (1920 x 1200)   IPS   300nits   Anti-Glare   60Hz   45% NTSC
Processor	AMD® Ryzen 3 210
Werkgeheugen	16GB DDR5 5600Mhz
Opslagcapaciteit	256GB SSD
Webcam	1080p + IR Hybrid   Privacy shutter   Dual Mic + Smart Noise-Cancelling
WiFi/Bluetooth	Wi-Fi 6 + BT 5.2
Aansluitingen	2x USB-A 3.2 G1/2   USB-C 4   USB-C 3.2 G1   1x HDMI 2.1   1x Audiojack   1x RJ45
Gewicht	1,41kg
Toetsenbord	EN-INTL QWERTY   Morsbestendig
Batterij	60Whr
Oplader	65W USB-C
Besturingssoftware	Windows 11 Pro Education

[\\* Kijk hier voor meer informatie over het 72 maanden abonnement](#)



Lenovo

Laptopprijs: €850,00

**Prijs inclusief Easy4u zekerheidspakket**

	Koop	Huur
24mnd	€ 951,60	€ 39,65
36mnd	€ 1.002,60	€ 27,85
48mnd	€ 1.053,60	€ 21,95
<b>60mnd</b>	<b>€ 1.104,00</b>	<b>€ 18,40</b>
72mnd*	-	€ 26,85

- ✓ Welbekend robuust en betrouwbaar ThinkPad platform
- ✓ Volop futureproof extra's, doch compact en lichtgewicht voor in de schooltas
- ✓ FHD IR webcam zorgt voor beter beeld en inloggen met Windows Hello

W3


Hieronder model 2: Thinkpad E14 G7 Ryzen 5

the rent company

## Lenovo – Thinkpad E14 G7 – Ryzen 5

Beeldscherm	14" touch   FHD+ (1920 x 1200)   IPS   300nits   Anti-Glare   60Hz   45% NTSC
Processor	AMD® Ryzen 5 220
Werkgeheugen	16GB DDR5 5600Mhz
Opslagcapaciteit	256GB SSD
Webcam	1080p + IR Hybrid   Privacy shutter   Dual Mic + Smart Noise-Cancelling
WiFi/Bluetooth	Wi-Fi 6 + BT 5.2
Aansluitingen	2x USB-A 3.2 G1/2   USB-C 4   USB-C 3.2 G1   1x HDMI 2.1   1x Audiojack   1x RJ45
Gewicht	1,41kg
Toetsenbord	EN-INTL QWERTY   Morsbestendig   Achtergrondverlichting
Batterij	60Whr
Oplader	65W USB-C
Besturingssoftware	Windows 11 Pro Education

[\\* Kijk hier voor meer informatie over het 72 maanden abonnement](#)



Lenovo

Laptopprijs: €994,00

**Prijs inclusief Easy4u zekerheidspakket**

	Koop	Huur
24mnd	€ 1.095,60	€ 45,65
36mnd	€ 1.146,60	€ 31,85
48mnd	€ 1.197,60	€ 24,95
<b>60mnd</b>	<b>€ 1.248,00</b>	<b>€ 20,80</b>
72mnd*	-	€ 30,85

- ✓ Welbekend robuust en betrouwbaar ThinkPad platform
- ✓ Volop futureproof extra's, doch compact en lichtgewicht voor in de schooltas
- ✓ FHD IR webcam zorgt voor beter beeld en inloggen met Windows Hello

W4